

Rijk en vrij dankzij microkrediet

Met 16 dollar kan een vrouw in Benin al een nieuw leven beginnen.

Door Carljine Vos

'Kijk, hoe groot ze zijn.' Gisele Azondossessi (39) grijpt een wit konijn uit zijn hok. Per kilo leveren de konijnen 1,50 euro op. Dankzij het konijnenvoer dat ze zich nu kan veroorloven, bereiken de dieren dat gewicht veel sneller dan vroeger. Hetzelfde geldt voor de vissen, kippen en geiten die Azondossessi inmiddels ook kweekt op haar aangeharkte erfje in het lemen dorpje Kpozoun in het West-Afrikaanse Benin.

Azondossessi begon zeven jaar geleden met vier konijnen, dankzij een microkrediet van 16 dollar. Nu heeft ze haar onderneming fors uitgebreid en dient ze als voorbeeld voor de andere vrouwen in het dorp. Met jaloezie en bewondering kijken ze haar na als ze op haar glimmende rode motor stapt en wegrijdt. Want wie heeft op het platteland nu een motor om de lange afstanden af te leggen naar de markten, waar de vrouwen hun producten verkopen?

Op het dorpsplein leggen de vrouwen in hun kleurrijke Afrikaanse kaftans even later uit hoe een klein krediet hun leven heeft veranderd. Hun kinderen gaan naar school - die van Azondossessi zelfs naar een privéschool en 'straks naar de universiteit'. Er is eten, het huis is aan kant en als kinderen ziek zijn, kunnen ze betalen voor medische zorg. En nog belangrijker; ze hoeven hun hand niet meer op te houden bij hun mannen. Dat geeft ze de nodige kracht en trots om hun leven in eigen hand te nemen. 'Zelfredzaamheid; dat is wat wij ze proberen bij te brengen', vertelt Pascal Djohossou, directeur van The Hunger Project in Benin.

The Hunger Project, een internationale ontwikkelingsorganisatie die sinds vorig jaar gesteund wordt door enkele tientallen Nederlandse ondernemers, heeft veertien zogeheten epicentra gebouwd op het platteland van Benin. In elk epicentrum be-

Vrouwen dansen bij het epicentrum Kissamé van The Hunger Project in Benin.

Foto Carljine Vos

De kinderen gaan naar school en er is eten

vindt zich een bank voor microfinanciering, een gezondheidskliniek, een trainingsruimte, een klein schooltje en een voorraadschuur voor de oogst. 'Doel is om arme mensen met een uitzichtloos bestaan weer perspectief te geven', vertelt Djohossou. Kernwoorden in dit proces zijn visie, leiderschap en toewijding. 'Het kan soms wel acht jaar duren voordat een gemeenschap zelfredzaam is en voldoende gemobiliseerd is om zelf te onderhandelen met bijvoorbeeld inkopers van landbouwproducten of met een lokaal bestuur om een weg

of elektriciteit aan te laten leggen.'

In het epicentrum Kissamé hebben enkele honderden vrouwen zich verzameld bij de kredietbank. Sinds de start hebben 122 groepjes vrouwen een krediet aangevraagd. Ze krijgen gefaseerd leningen tot maximaal 50 dollar. Het leven is een stuk beter geworden vinden de vrouwen.

'Een paar jaar geleden leefden we in armoede. Mijn kinderen gingen niet naar school en als we honger hadden, moest ik stiekem onder de boom geld lenen tegen woekerrentes. We betaalden maandelijks een rente van 50 procent en moesten ons hele privéleven op straat leggen. Nu ben ik rijk en vrij', lacht Emily.

Terwijl de scepsis over microfinanciering wereldwijd toeneemt, krijgt het fenomeen in Afrika meer voet aan de grond. In heel sub-sahara Afrika staat voor 4,8 miljard dollar aan krediet uit, een vijfde van wat in Zuid-

Oost Azië wordt geleend aan vrouwen. De gemiddelde lening bedraagt 325 dollar. In Kissamé zijn de bedragen nog lager, maar het belang is des te groter, vertelt Mara Ella Dorcas die de bank beheert. 'De vrouwen zijn echt aan de armoede ontsnapt dankzij hun ondernemingen.'

Maar het kan nog beter, vertellen de vrouwen later onder het rieten dak van de ontmoetingsplaats in het dorp Kpozoun bij epicentrum Zakpota. 'Het zou fijn zijn als we iets grotere leningen kunnen krijgen zodat we meer kunnen investeren, zoals in landbouw. Onze mannen zijn allemaal boeren', vertelt er een. Een ander droomt van een boetiek en een restaurant in het dorp.

Djohossou bevestigt dat er meer geld nodig is voor de microfinanciering. 'Samenwerking met andere stakeholders is de sleutel tot succes', weet hij inmiddels. 'Anders beklijft

hulp gewoon niet.' Zo probeert hij zijn kredietbanken te professionaliseren en aansluiting te vinden bij commerciële banken.

Maar makkelijk is dat niet. De leningen die de vrouwen willen, zijn net te klein voor banken en dus te duur', vertelt Christop Bochaty van Triple Jump, een grote internationale microfinancieringsinstelling. 'Er is dus een gat tussen microfinanciering en commerciële kredieten.'

Terug naar de vrouwen in het dorp, waar ze bezig zijn met palmolie, kippen of arachidennoten. Vroeger stuurden ze hun kinderen naar Nigeria om te overleven. Ze gingen niet naar school en moesten lijdzaam toezien als ze ziek werden. Nu kunnen ze de dokter betalen. 'Nu heb ik altijd geld in mijn gordel', vertelt een vrouw terwijl ze tot grote hilariteit van de anderen haar kaftan optilt en haar geldbuidel toont.